

Utrikesutskottet

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Thailand, å andra sidan

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande och sättande i kraft av ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Thailand, å andra sidan (RP 183/2024 rd): Ärendet har remitterats till utrikesutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- avdelningschef Jari Sinkari, utrikesministeriet
- ansvarig tjänsteman Saara Harju, utrikesministeriet.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner ett ramavtal om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Thailand, å andra sidan, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Ramavtalet undertecknades i Bryssel i december 2022.

Ramavtalet med Thailand är ett blandat avtal som innehåller både bestämmelser som hör till medlemsstaternas behörighet och bestämmelser som hör till Europeiska unionens behörighet. Ramavtalet syftar till att övergripande fördjupa samarbetet mellan EU och Thailand och utgör ramen för sektorsavtal och sektorssamarbete. Ramavtalet omfattar alla nuvarande samarbetsområden och medför möjligheter till samarbete på nya områden. I ramavtalet behandlas centrala politiska frågor och flera sektorsspecifika samarbetsområden på rätt allmän nivå. Ramavtalet inbegriper utöver det politiska, ekonomiska och sektorsspecifika samarbetet även samarbete för att hitta lösningar på regionala och globala utmaningar. I ramavtalet betonas samordningen av ståndpunkter och utbytet av information i internationella forum. Genomgående teman i ramavtalet är utvecklingen av handlingssätt som stöder sig på demokratin, rättsstatsprincipen, de mänskliga rättigheterna och andra gemensamma värdegrunder samt främjande av dessa värden.

Betänkande UtUB 16/2024 rd

Ramavtalet träder i kraft trettio dagar efter den dag då den sista av parterna anmäler till den andra parten att de nödvändiga interna rättsliga förfarandena slutförts. I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt som ramavtalet träder i kraft, vid en tidpunkt som föreskrivs genom förordning av statsrådet.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

(1) I propositionen föreslås det att riksdagen godkänner ett ramavtal om fördjupat partnerskap och samarbete mellan Europeiska unionen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Konungariket Thailand, å andra sidan, och att riksdagen antar en lag för att sätta i kraft de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen.

(2) Avtalsförhållandet mellan EU och Thailand grundar sig för närvarande på ett samarbetsavtal mellan Europeiska gemenskapen och Asean som ingicks 1980. Avtalet är en föråldrad och otillräcklig grund för samarbetet mellan EU och Thailand i dess nuvarande form. De nya ramavtal om fördjupat partnerskap och samarbete som EU och dess medlemsstater har ingått med flera länder är omfattande och avsedda att möta dagens utmaningar. När det gäller Thailand är sådana teman bland annat frågor som gäller säkerhet, migration, inrikespolitik och mänskliga rättigheter. Genom det nya ramavtalet ersätts den rättsliga ram som det tidigare avtalet mellan Europeiska gemenskapen och Asean utgjort. EU har ett motsvarande ramavtal med fem andra länder i Asean, nämligen Indonesien, Filippinerna, Vietnam, Singapore och Malaysia.

(3) Utrikesutskottet välkomnar ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete med Thailand och anser att det är viktigt med tanke på Thailands betydelse som en viktig partner för EU i Sydostasien. Thailand har också gemensamma mål med EU och dess medlemsstater bland annat i fråga om multilateralt internationellt samarbete och frihandel.

(4) Utskottet ser det som viktigt att det pågår förhandlingar om ett frihandelsavtal mellan EU och Thailand. Partnerskaps- och samarbetsavtalet stöder detta genom skrivningarna om ökad handel mellan EU och Thailand, om att stärka handelsförutsättningarna och det multilaterala handelssystemet samt om samarbete avseende bland annat god samhällsstyrning, beskattning och finansiell tillsyn. Utskottet konstaterar att främjandet av hållbara livsmedelssystem och hållbar behandling av djur samt miljöfrågor är en viktig del av den handelsrelaterade dialog som intensifieras mellan EU och Thailand i och med avtalet.

(5) Partnerskaps- och samarbetsavtalet mellan EU och Thailand skapar ramar för ett brett samarbete. Utskottet anser det vara viktigt att målsättningen med ramavtalet i enlighet med propositionen är att främja samarbetet för att stödja de värderingar som avtalsparterna delar, såsom de mänskliga rättigheterna samt internationell stabilitet, rätt och säkerhet. Det är också viktigt att parterna bekräftar sitt åtagande att främja och iaktta principerna i internationellt erkända grundläggande arbetsrättsliga och sociala normer.

(6) Utskottet påpekar i detta sammanhang att EU:s beslut att slutföra förhandlingarna om ramavtalet om fördjupat partnerskap och samarbete och att inleda förhandlingarna om ett

Betänkande UtUB 16/2024 rd

frihandelsavtal inte är någon bekräftelse på att människorättssituationen i Thailand skulle vara problemfri. Utskottet anser dock att det är viktigt att man genom avtalen kan föra dialog med Thailand och påverka frågor som är viktiga för EU, såsom tillgodoseendet av de mänskliga rättigheterna. För närvarande har 14 EU-länder, inklusive Sverige och Danmark, ratificerat partnerskaps- och samarbetsavtalet. Thailand är också medlem i FN:s råd för mänskliga rättigheter under perioden 2025—2027 och också Finland stödde landets medlemskap.

(7) Sammantaget anser utskottet att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker propositionen utan ändringar.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Utrikesutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner avtalet i proposition RP 183/2024 rd till den del det hör till Finlands behörighet.

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 183/2024 rd utan ändringar.

Helsingfors 13.12.2024

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Johannes Koskinen sd
vice ordförande Sofia Vikman saml
medlem Eva Biaudet sv
medlem Pekka Haavisto gröna
medlem Veronika Honkasalo vänst
medlem Antti Kaikkonen cent
medlem Atte Kaleva saml
medlem Anne Kalmari cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Jarmo Lindberg saml
medlem Antti Lindtman sd
medlem Veijo Niemi saf
medlem Tytti Tuppurainen sd
ersättare Timo Harakka sd
ersättare Ville Skinnari sd.

Sekreterare var

utskottsråd Jonna Savola.